

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ЯК НОВА РЕАЛЬНІСТЬ СУЧАСНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Олексюк В. П.

*Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка*

oleksyuk@fizmat.tnpu.edu.ua

Розвиток сучасного університету неможливий без використання сучасних інформаційних технологій. У глобальному інформаційному просторі відбувається зміна традиційних освітніх парадигм, їх трансформація у цифровий формат, зміна форм організації освітніх процесів. Зазначені тренди свідчать про перехід до цифрового суспільства. У таких умовах заклади вищої освіти мають перетворитися на технологічні центри, що відкривають нові можливості для всебічного розвитку особистості. Нині цифровізацію усіх напрямів діяльності університету слід розглядати як стратегію його інноваційного розвитку. Відповідно науковцям, інженерам, методистам слід здійснювати чимало досліджень щодо проектування, впровадження та апробації відповідних моделей. У контексті соціальних, економічних, технологічних та демографічних змін, цифрова трансформація – це серія глибоких та скоординованих дій, які дають змогу створювати нові освітні та діючі моделі успішного існування закладу освіти. Цифровізація може зробити їх більш стійкими, гнучкими та актуальними, оскільки вони стикаються з низкою дедалі складніших викликів, що включають зменшення кількості студентів, посилення суспільного скептицизму тощо. Закономірності створення інтегрованої педагогічної реальності за умови конвергенції фізичного та віртуального (створеного за допомогою ІКТ) навчальних просторів (середовищ) це виклики сьогодення.

Необхідність цифрових змін в закладах освіти обумовлена такими факторами.

Конкурентоспроможність. З огляду на глобалізацію ринку боротьба за студента відбуватиметься вже не в межах однієї країни або кластера країн, а на міжнародному рівні. Отож, створення і збереження за собою конкурентної переваги університету буде визначатися своєчасністю впровадження нових технологій і, як наслідок, готовністю до фундаментальних зрушень в бік освітньої системи нового покоління.

Цифрове покоління. Згідно теорії поколінь, сучасні абітурієнти, мають дещо інший тип мислення, зокрема демонструють схильність до інтенсивного застосування ІТ-

технологій не тільки в професійній сфері, а й у повсякденному житті, для соціалізації та комунікації. Тому, цифровізація університету зробить його більш адаптованим для цільової аудиторії. Це також сприятиме зростанню успішності майбутніх фахівців.

Оптимізація ресурсів. Збільшення ефективності взаємодії підрозділів поєднання й управління ними з метою налагодження ефективної роботи на рівні усього освітнього закладу є необхідною вимогою часу для проведення всіх інноваційних та культурних перетворень, які відбуватимуться в університетах при переході на нову освітню модель.

Серед переваг цифрової трансформації освіти фундаментальним є сприяння розвитку особистості майбутнього фахівця. За цих умов особливого значення набувають проблеми інтеграції цифрових засобів навчання в університеті [2]. Такі завдання покладаються на працівників з лідерськими якостями, як стосовно управління, так і стосовно технічно-методичної підготовки. ІТ-лідери повинні застосовувати інноваційні практики та створювати цифрові середовища, що забезпечують безпрецедентну мобільність та гнучкість [3]. У той же час вони також повинні керувати складною та постійно мінливою технологічною екосистемою так, щоб заклад та його наукові підрозділи могли швидко та ефективно досягти своїх стратегічних цілей. Нові технології, самі по собі, ніколи не приведуть до очікуваних результатів. Ініціативи щодо цифровізації університетів можуть досягти успіху лише у випадку відповідної підготовки викладачів, зокрема розвитку їх інформаційно-комунікаційних та інформаційно-дослідницьких компетентностей [4].

Сучасні студенти отримують значно більше можливостей у високотехнологічних середовищах, які використовують хмарні та мобільні технології, блокчейн, технології віртуалізації, штучного інтелекту, доповненої реальності уже сьогодні, щоб навчатися, розвиватися створювати. На нашу думку, теоретично обґрунтоване, технічно та методично верифіковане застосування цифрових технологій у сучасному університеті забезпечить розвиток умінь студентів самостійного навчання; формування умінь швидко адаптуватися до змінних умов провадження професійної діяльності, посилення мотивації до самоосвіти та саморозвитку; створення умов для співпраці та інтерактивності; побудову індивідуальних освітніх траєкторій, здійснення навчання у комфортному темпі, проте з ефективним використанням часу викладача та студента.

Список використаних джерел

1. Биков В. Ю., Лещенко М. П., Тимчук Л. І. Цифрова гуманістична педагогіка. К.: ІТЗН НАПН України, 2017. 181 с.
2. Олексюк В. Габрусєв В., Балик А. Деякі аспекти інтеграції веб-сервісів вищого навчального закладу. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Серія Педагогіка*. 2011. № 1. С. 228-234.
3. Олексюк В.П. Проектування моделі хмарної інфраструктури ВНЗ на основі платформи Apache Cloudstack. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2016. №4. С. 153-164.
4. Спирін, О.М., Іванова, С.М., Яцишин, А.В., Лупаренко, Л. А., Дудко, А.Ф. Кільченко, А.В. Модель використання відкритих електронних науково-освітніх систем для розвитку інформаційно-дослідницької компетентності наукових і науково-педагогічних працівників *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2020. 3 (77). С. 302-323.